

Vägverkets föreskrifter om cyklar, hästfordon och sparkstöttingar;

Utkom från trycket
den 29 april 2003

beslutade den 17 mars 2003.

Vägverket föreskriver med stöd av 11 kap. 11 och 16 §§
fordonsförordningen (2002:925) och 13 kap. 3 §
trafikförordningen (1998:1276) följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Dessa föreskrifter innehåller närmare bestämmelser om
fordons beskaffenhet och utrustning enligt
fordonsförordningen (2002:925).

Föreskrifterna skall tillämpas på cyklar, hästfordon och
sparkstöttingar.

2 § De beteckningar som används i föreskrifterna har den
betydelse som anges i lagen (2001:559) om
vägtrafikdefinitioner, förordningen (2001:651) om
vägtrafikdefinitioner, fordonslagen (2002:574) och
fordonsförordningen (2002:925), om inte något annat anges.

Med sparkstötting avses ett fordon som är försett med
medar och som är avsett att föras av gående.

3 § Fordon får inte ha lykta eller strålkastare som kan visa
eller avge rött ljus framåt eller anordningar som vid belysning
kan återkasta rött ljus framåt.

Fordon får inte heller ha lykta eller strålkastare som kan
visa eller avge vitt ljus bakåt eller anordningar som vid
belysning kan återkasta vitt ljus bakåt.

Fordon får inte vara utrustat med larmanordning.

2 kap. Cykel

Övergripande krav

1 § Utrustningskraven gäller vid cykling, förutom kraven på
belysning och reflexanordningar i 14 – 19 §§ som endast
gäller vid cykling under mörker.

Bromsutrustning på cykel

2 § Cykel skall ha ett bromssystem för färdbroms som uppfyller kraven i 4 §.

Tandemcykel, sportcykel, cykel med tre eller flera hjul och cykel med tillkopplat fordon skall dock ha två av varandra oberoende färdbromssystem.

Färdbroms skall kunna minska farten på cykeln och få denna att stanna säkert och snabbt.

3 § Cykel med tre eller flera hjul eller med tillkopplad sidvagn skall ha parkeringsbroms som uppfyller kraven i 5 §.

Parkeringsbroms skall på sluttande mark kunna hålla kvar cykeln även om föraren lämnat denna.

4 § Färdbroms bör kunna ge cykeln en retardation av 3 m/s^2 vid en manöverkraft av högst 196 N med handmanövrerat reglage och 490 N med fotmanövrerat reglage.

5 § Parkeringsbroms skall vara så konstruerad att den kan kvarhållas i ansatt läge på helt mekanisk väg.

Bromsutrustning på eldriven rullstol

6 § Färdbroms på eldriven rullstol skall manövreras med samma manöverorgan som används för reglering av fordonets hastighet eller det manöverorgan varmed strömkällan till- och fränkopplas rullstolens drivmotor.

7 § När manöverorganet släpps skall det automatiskt inta läge för bromsning enligt kraven i 10 §.

Detta krav anses uppfyllt för fordon som tagits i bruk före den 1 maj 1973 om strömtillförseln till drivande motor bryts när manöverorganet för reglering av hastigheten släpps.

8 § Färdbromsen skall verka på de hjul som tillsammans uppbär två tredjedelar av fordonets vikt under alla belastningsförhållanden. Detta krav gäller inte fordon som tagits i bruk före den 1 maj 1973.

9 § Färdbromsens transmission skall vara så inrättad att fordonet automatiskt bromsas om fel i transmissionen uppstår. Detta krav gäller inte fordon som tagits i bruk före den 1 maj 1973.

10 § Vid inbromsningen från maximihastighet till stillastående med från början kalla bromsar skall, beroende på

fordonets konstruktiva hastighet, nedan angivna bromssträckor kunna erhållas.

Konstruktiv max hastighet (km/h)	Bromssträcka (m)
15	3,5
14	3,1
13	2,7
12	2,3
11	2,0
10	1,7
9	1,4
8	1,2
7	1,0
6	0,8
5	0,6
0-4	0,5

11 § Färdbromsens fadingegenskaper skall undersökas på följande sätt.

Färdbromsen skall vid upprepade och direkt på varandra följande bromsningar från rullstolens högsta hastighet till stillastående fungera så att den tjugonde inbromsningens bromssträcka inte överstiger den i 10 § angivna bromssträckan med mer än 25 %. Detta krav gäller inte fordon som tagits i bruk före den 1 maj 1973.

12 § Provning av broms skall ske på underlag med friktionskoefficienten 0,6.

13 § Eldriven rullstol skall såväl obelastad som lastad till totalvikt kunna inbromsas och kvarhållas av särskild parkeringsbroms eller av färdbromsen på ett plan med 25 % lutning även om föraren lämnar fordonet. Kravet skall uppfyllas i medlut och motlut på underlag med friktionskoefficienten 0,6.

Belysning på cykel

14 § Cykel skall ha lykta baktill som kan visa rött ljus bakåt (baklykta) och strålkastare framtill som kan avge vitt eller gult ljus framåt av sådan ljusstyrka att fordonet under mörker kan föras på betryggande sätt. Har strålkastaren bländande ljus skall den snabbt kunna bländas av. Dessa krav gäller inte sidvagn eller annat tillkopplat fordon.

15 § Cykelkärra skall ha baklykta som kan visa rött ljus bakåt om reflexanordning saknas.

16 § Sidvagn skall ha baklykta som kan visa rött ljus bakåt och framlykta som kan visa vitt ljus framåt.

Reflexanordningar på cykel

17 § Cykel skall ha reflexanordning baktill, framtill och på sidan som uppfyller kraven i 18 och 19 §§.

Reflexanordning baktill skall finnas även på tillkopplad sidvagn och på tillkopplad cykelkärra, om baklykta saknas på kärran. Anordningen skall vid belysning återkasta rött ljus bakåt.

Reflexanordning framtill, som monterats den 1 september 1985 eller senare, skall vid belysning återkasta vitt ljus framåt.

Reflexanordning på sidan, som monterats den 1 september 1985 eller senare, skall vid belysning återkasta orangegult ljus eller vitt ljus åt sidan.

18 § Reflexanordning framtill och baktill på cykel skall

1. vara typgodkänd enligt ECE-reglemente 3, klass IV A, eller
2. vara typgodkänd av Vägverket eller Trafiksäkerhetsverket enligt VVFS 1993:18 (ändrade genom VVFS 1994:22).

Reflexanordning som monterats före den 1 april 1986 får vara av typ som godkänts enligt ECE-reglemente 3 klass I eller I A.

Reflexanordning baktill, som monterats före den 1 april 1986, får vara av typ som före den 20 maj 1980 godkänts av Statens provningsanstalt.

Reflexanordning framtill, som monterats före den 1 september 1985 får vara av icke godkänd typ.

19 § Reflexanordning på sidan på cykel skall

1. vara typgodkänd enligt ECE-reglemente 3, klass IV A, eller
2. vara typgodkänd av Vägverket eller Trafiksäkerhetsverket enligt VVFS 1993:18 (ändrade genom VVFS 1994:22).

Kravet i första stycket gäller inte om minst ett av cykelns däck är av typ som godkänts enligt ECE-reglemente 88.

Reflexanordning på sidan, som monterats före den 1 september 1985 får vara av icke godkänd typ.

Ringklocka på cykel

20 § Cykel skall ha ringklocka.

3 kap. Hästfordon

1 § Hästfordon som under mörker förs på väg som inte är enskild, eller på enskild väg som i större utsträckning används av allmänheten för trafik, skall vara utrustat med

1. lykta, som kan visa vitt ljus framåt, fäst på dragaren eller på vänstra sidan av fordonet eller av dess last (framlykta),
2. lykta, som kan visa rött ljus bakåt, fäst på vänstra sidan av fordonet eller av dess last (baklykta),
3. en reflexanordning på sidan, som vid belysning återkastar orangegult ljus åt sidan, fäst på fordonet eller på dess last, och
4. två reflexanordningar baktill, som vid belysning återkastar rött ljus bakåt, fästa på fordonet eller på dess last.

4 kap. Sparkstötting

1 § Sparkstötting skall vara försedd med reflexanordning, när den framförs under mörker.

Reflexanordning får vid belysning återkasta vitt ljus bakåt.

2 § Sparkstötting skall ha en eller flera reflexanordningar så placerade att de är väl synliga såväl framifrån som bakifrån.

Det bör finnas framifrån och bakifrån synliga reflexanordningar både på högra och vänstra sidan av sparken.

3 § Den sammanlagda arean av framåt respektive bakåt riktad reflekterande yta skall vara minst 40 cm².

4 § Reflexmaterial skall ha en reflexionsförmåga som vid 20' observationsvinkel uppgår till minst 50 candela per lux och kvadratmeter (50 cd/lx m²) i något läge och till minst 30 candela per lux och kvadratmeter (30 cd/lx m²) inom ett infallsvinkelområde av $\pm 30^\circ$.

Reflexmaterialet bör uppfylla dessa krav även när materialet är vått.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 maj 2003.

INGEMAR SKOGÖ

Per Wenner